

La perspectiva de la Seguretat del Pacient des d' Infermeria

Sra. Cristina Sagrera Felip.
Infermera Responsable en Seguretat del Pacient, Capió Hospital General de Catalunya

La preocupació per la seguretat del pacient té el seu origen en el jurament hipocràtic "Abans que tot NO FER MAL" s'han dut a terme nombroses iniciatives per aconseguir que l'atenció sanitària sigui segura pels pacients.

L'informe "To error is Human" va ser el punt d'inflexió perquè organitzacions sanitàries de tot el món es posessin a treballar en una realitat que els professionals de la salut no podem obviar com és l'error en el món sanitari.

Els principals principis ètics sobre els que es fonamenta la seguretat del pacient són: No maleficència, que ens obliga a evitar qualsevol dany al pacient i a posar els mitjans necessaris perquè no apareguin i el de Beneficència que s'identifica amb la obligació de fer el bé.

Entenent que és el propi pacient el que amb l'informació donada podrà participar de manera activa en la presa de decisions en front la seva malaltia.

Infermeria com a professional que està al costat del pacient las 24hores al dia els 365 dies de l'any és molt sensible als problemes de seguretat, el risc de cometre un error o de que aquest arribi és elevat, nosaltres som l'última barrera abans del pacient. Formem part d'un equip multidisciplinari on els procediments complexos i la participació de nombrosos professionals interactuant en un mateix pacient, facilita l'aparició del error.

Som professionals que ens preparem, ens formem per poder donar cures de qualitat, estem al costat del malalt cuidant, aconsellant, curant si és possible i acompanyant al pacient en el seu procés de malaltia, no ens plantejem que de la nostra actuació puguin aparèixer conseqüències negatives pel pacient; ens preparem per ser els millors professionals, però no per considerar l'error un element possible i real en la nostra pràctica assistencial.

Aquesta sensibilització i preocupació pel error és un fet que encara no està del tot assumit per tots els professionals, ens hem format en una cultura del NO error, creiem que l'error no arribarà mai durant la nostra tasca del dia a dia, això ens porta a tenir un risc més elevat, el fet de considerar-nos infalibles fa que en ocasions no prenguem totes les mesures per evitar la seva aparició.

Per poder evitar l'error, en primer lloc hem de ser conscients de la seva realitat i en segon lloc acceptar que apareix amb conseqüències pel pacient, per nosaltres mateixos i per una societat que no entén l'error en el món sanitari.

Sabem que l'error no és un fet únic ni individual, sabem que quan per desgracia arriba al pacient ha estat per la coincidència desafortunada de diferents factors que han contribuït en la seva aparició, en ells estant implicats més d'un professional, tècniques i cures complexes, problemes organitzatius, ens costa entendre l'error com un fet global, anem a buscar les individualitats, separacions per grups professionals, Davant els problemes de seguretat el que ens preocupa en primer lloc és el pacient, però un cop està controlat el que és vol saber és exactament el punt del error, comentaris com : " ah, jo no hi era aquell dia, o no és el meu torn, .. o ha estat l'infermera, o el metge" .. encara son molt freqüents, sinó canviem aquest concepte serà molt difícil avançar.

La cultura de seguretat és un objectiu bàsic per tal d'aconseguir una atenció sanitària lliure de risc.

Les organitzacions sanitàries han d'entendre i valorar el risc del error per tal de buscar les eines necessàries per minimitzar-lo i en el millor dels casos prevenir-lo.

El nostre hospital considera la seguretat del pacient com un procés estratègic dins l'organització, per iniciativa de la Direcció d'Infermeria i amb el suport de la Direcció Mèdica i Gerència, es va crear la figura de l'infermera de seguretat amb l'objectiu de millorar la seguretat dels pacients.

La meua tasca esta relacionada principalment amb:

- la valoració individual dels indicadors d'infermeria referents a seguretat del pacient. Conèixer, tenir dades i resultats de les mateixes ens permet valorar i donar resposta als principals problemes que sorgeixen de l'aplicació de la nostra atenció.

- l' implantació dels diferents projectes liderats per l'Aliança per la seguretat del Pacient de Catalunya respecte a la "prevenció de caigudes en pacients hospitalitzats, a l' identificació inequívoca de pacients, a l' higiene de mans juntament amb l'infermera d'infeccions, i als projectes liderats per la SeMyciuc i el Ministeri de Sanitat de Bacterièmia i Pneumònia zero a la UCI,

- la difusió de la cultura de seguretat dins l'hospital, promoure i participar en la creació del Comitè de Seguretat del Pacient.

- fer suport a l'infermera assistencial amb l'aplicació de pràctiques segures.

El treball conjunt amb serveis com farmàcia i el banc de sang ens ha permès identificar els problemes més rellevants relacionats amb la practica infermera i a treballar per la reducció de riscos i aparició d'esdeveniments adversos.

La realitat del problema és un fet que ja coneixem tots, ara ens queda una implicació personal i professional de tots els que treballem a prop del pacient juntament amb el suport de les direccions, organismes oficials, etc.

S'ha de comptar com element fonamental amb el pacient, que amb la seva aportació ens permetrà aconseguir una millor atenció i una assistència sanitària més segura.

Els errors es poden prevenir, la prevenció dels problemes de seguretat és el nostre objectiu.